

Loonbedrijf Zeijerveld
Chris de Vries
Zeijerveld (Drenthe)

“Vaak wordt ten onrechte gedacht dat grasonderzaai ten koste gaat van het hoofdproduct.”

- Verlengde Binnenweg 4A, 9488 TE Zeijerveld
- Vrijwel alle voorkomende agrarische werkzaamheden in melkvee­sector en akkerbouw
- Onderzaai bij maïs
- precisielandbouw

Het bedrijf

Loonbedrijf Zeijerveld is een loonbedrijf dat zich voornamelijk richt op werkzaamheden in de melkveehouderij zoals mestverwerking. Daarnaast houdt het bedrijf zich bezig met de landbouw­tak: zaaien en poten, bemesten en oogsten. Sinds 12 jaar werkt het bedrijf met een onderzaaimachine zodat een vanggewas gezaaid kan worden terwijl de maïs geschoffeld wordt. Bij maïs geteeld op zand- of lössgrond is het recentelijk verplicht gesteld om een vanggewas te zaaien.

Tijdens deze bewerking vangt de maïsteler "twee vliegen in één klap". Er wordt dus onkruid bestreden, aan de wettelijke verplichting voldaan en er hoeft niet in het najaar gezaaid te worden, wanneer de percelen kwetsbaarder zijn. Bijkomende voordelen zijn: meer draagkracht tijdens de maïsoogst, lage kosten door gelijktijdige inzaai en de klant profiteert gelijk van het vanggewas dat veel organische stof en wortels produceert.

Voor het hakselen van maïs beschikt Loonbedrijf Zeijerveld over een John Deere 7350i Prodrive veldhakselaar. Deze hakselaar is voorzien van een rijonafhankelijk, zesrijig voorzetstuk. Maïs wordt gehakseld in een lengte, instelbaar van 5 t/m 22 mm. De hakselaar is uitgevoerd met een 'HarvestLab' systeem waarmee van elk perceel een exact overzicht van de opbrengst­componenten wordt weergegeven. Deze componenten zijn onder andere: opbrengst per hectare, drogestof­gehalte, zetmeel en proteïne. De klant kan deze gegevens gebruiken om te kijken waar de mindere plekken in het land zitten en om de bemesting daarop af te stemmen. De hakselaar staat op zeer brede banden waardoor de bodemdruk minimaal is.

Interactie met de opdrachtgever

“De samenwerking met de klant -Jan Reinder Smeenge (Zeegster Hoeve)- verloopt heel goed. Het bedrijf van Jan Reinder telt 110 dieren (zoogkoeien en vleesvee) en heeft 46.7 ha grond ter beschikking (inclusief 4.4 ha van Staatsbosbeheer). De maïsopbrengst van 8 ha is ruim voldoende voor het vee zodat een deel verkocht kan worden. Het maïspaneel ligt op een hoge esgrond waarbij het streven is om een goede maïsopbrengst te realiseren op een duurzame en efficiënte manier. Dat vindt plaats door middel van een geslaagde groenbemester telen voor een positieve organische stofbalans, plaatsing van drijfmest in de rij, onderzaai van gras of een ander vanggewas, maximale voederwaardeopbrengst, inzaai van akkerranden en aandacht voor het mechanisch/chemisch doodmaken van de groenbemester. Daartoe wordt veel onderzoek verricht en geëxperimenteerd. De machines van het loonbedrijf zijn dankzij het GPS-systeem zeer bruikbaar om hier invulling aan te geven”.

Het resultaat

Veel duurzaamheidsproblemen worden geassocieerd met de gangbare teelt van snijmaïs zoals de bodembiodiversiteit die achteruitgaat, een teruglopend organische stofgehalte in de bodem en uit- of afspoeling van meststoffen. Om die problemen aan te pakken ontwikkelen onderzoekers van Wageningen UR en Agrifirm, samen met telers, loonwerkers en waterschappen in Drenthe in het project 'Grondig boeren met maïs' een duurzaam teeltsysteem. Telers en onderzoekers doen ervaring op in demonstratiepercelen op het proefbedrijf Marwijksoord bij Rolde, en op praktijkpercelen bij ondernemers. Jan Reinder Smeenge is een van de telers die ervaring heeft met het nieuwe teeltsysteem waarbij in juli tussen de maïsplanten gras wordt ingezaaid op het moment dat de maïs kniehoog is. Na de oogst blijft het gras staan. Zou je gras zaaien na de oogst, dan is het meestal te laat in het seizoen. Je moet dus eerder zaaien. Het gras legt de overgebleven meststoffen vast en de graswortels zorgen voor een goede bewerkbaarheid.

Smeenge vernietigt het gras na de winter met een niet-kerende grondbewerking om het bodemleven te sparen. Na bemesting kan hij dan opnieuw maïs inzaaien, met veel minder bewerking van de bodem. Smeenge vindt het een efficiënte manier van telen waarbij je maximaal resultaat haalt met minimale inspanning en kosten. Hij experimenteert al vijftien jaar om het ideale groenbemestersmengsel te vinden waarbij je in het voorjaar geen belemmeringen hebt om de vanggewassen te vernietigen zonder gebruik te maken van glyfosaat. "Ondanks de zeer droge jaren 2018 en 2019 heb ik een hele goede opbrengst gehad".

De investering

In het begin, in de tijd dat we de onderzaaimachine kochten, waren er een aantal klanten die zich in toenemende mate zorgen maakten over de toestand van de bodem. Als reactie daarop hebben wij toen als eerste loonwerkbedrijf een onderzaaimachine voor vanggewassen gekocht. Een dergelijke machine kost ongeveer 7000 euro. Wij schaffen nu machines aan die gericht zijn op precisielandbouw waarbij het bodemleven gespaard wordt en de nutriënten zo efficiënt mogelijk worden ingezet en benut. De kosten voor de klant zijn niet hoger dan via een gangbaar systeem, maar de klant krijgt er wel meer voor terug.

De omgeving en de toekomst

"Mijn advies is om vooral te kijken naar de toekomstige ontwikkelingen. Ik denk dat precisielandbouw in het kader van kringlooplandbouw de toekomst heeft want iedereen wil toch weten wat hij van z'n land afhaalt. Boeren zullen toch minder mest krijgen, zodat je efficiënter met je nutriënten om moet gaan. Klanten kunnen via een account behorende bij het programma de specifieke informatie ophalen over hun eigen percelen zodat daar de bemesting op afgestemd kan worden. Voor loonwerkers is het een uitdaging om de juiste balans in de nutriëntenhuishouding te vinden. Volgend jaar krijgen we een dergelijk systeem op de mesttank. Met deze machines kunnen we de mineralen beter benutten, het organische stofgehalte verhogen en het bodemleven beschermen."

Vragen:

1. Wanneer zou jij kiezen voor onderzaai bij maïs en wanneer zou je kiezen voor niet kerende grondbewerking?
2. Wat kan jij vertellen over het effect van groenbemesters op je bodem en je gewas?